

RIJEČ VIŠE: Posljednji ovosezonski koncert Crnogorskog simfonijskog orkestra na sceni CNP-a

Nadahnuta i uspješna završnica sezone

PODGORICA - Nastupom Crnogorskog simfonijskog orkestra, 19. juna na Velikoj sceni CNP-a, završen je zvanični dio koncertne sezone. Kroz 21 koncert, Crnogorski simfonijski orkestar je, kao stožer muzičkog kulturnog života Crne Gore, sprovodio misiju: izvođenja najznačajnijih djela klasične literature, besprekornu pripremljenost, disciplinovanost, saradnju sa istaknutim umjetnicima (poput Dejvida Koena, Filipa Kopačevskog, Ronalda Kolmana, Marka Korovića, Žana Pola-Gasparijana, Bojana Suđića, Grafa Murže, Denisa Šapovalova i dr).

Zahvaljujući vješto promišljenoj programskoj koncepciji, koja je obuhvatila istorijski i stilski diferentna djela iz opusa: Johana Sebastijana Baha - „Šesti Brandenburški koncert u B-duru“, Paula Hindemita - „Žalobna muzika za violu i gudače“ i Dmitrija Šostakovića „Simfonija broj 6 u h-molu, op.54“; kao i izboru solista Mihaila Bereznjickog, Uroša Lapčevića i Vesne Đokić, uz vodstvo maestra Grigorija Kraska, ostvarena je nadahnuti i uspješna završnica sezone.

Brandenburški koncert

U „Brandenburškom koncertu broj 6 u B-duru“ solističke dionice su tumačili: nosilac titule Zaslužni umjetnik Rusije Mihail Bereznjicki, prvi violista Crnogorskog simfonijskog orkestra Uroš Lapčević i najmlađa crnogorska doktorica umjetnosti, pijanistkinja Vesna Đokić. Svih šest „Brandenburških koncerata“ nastali su 1721. godine u

D. MILJANIĆ

RAFINIRAN ZVUK: Crnogorski simfoničari i Mihail Bereznjicki na sceni CNP-a

U potpunosti iskazani kvaliteti kojima raspolaže Crnogorski simfonijski orkestar, a koji su brižljivo i temeljno građeni godinama unazad - od uspješnih dijaloziranja, angažovanih solističkih nastupa, dobre saradnje svih orkestarskih grupa

Ke-tenu /uz posvetu grofu od Brandenburga/, a posljednji u B-duru je napisan za dvije viole da bračo, dvije viole da gamba, violončelo, kontrabas i čembalo. Autentičnost baroknog muzičkog izraza prilikom tumačenja ove kompozicije predstavljao je nastup Vesne Đokić na čembalu, pored koje su, uz soliste na violi, nastupili čelisti Dmitrij Prokofjev, Darko Kolanda, Milan Ninković i kontrabasista Zoran Zakrajšek. Predvođeni sugestivnim i ener-

gičnim nastupom Mihaila Bereznjickog, u prvom stavu (od ukupno tri) sa sigurnim početkom, uvodeći u atmosferu barokne muzike, izvođači su predstavili profesionalnost i posvećenost u izrazu. Jasan, prozračan i svijetao zvuk čembala u nastupu Vesne Đokić razotkrio je pored zrelosti, muzikalnosti i ritmičnosti, pouzdanog i elokventnog saradnika. Uz Mihaila Bereznjickog i Vesnu Đokić, kao dobar poznavalac Bahovog muzičkog jezika, Uroš Lapčević je promišljenim nastupima vješto dopunio solističku grupu instrumenata u Koncertu. Tumačenje Bahovog djela, sa akcentom na pregnantnoj baroknoj motoričnosti i kontrastnoj dinamici, ostvareno je homogenošću zvuka i izbalansiranošću svih izvođača.

Hindemit i Šostaković

Nakon „Brandenburškog koncerta“, uslijedilo je izvođenje jedne od najkraćih (što ne umanjuje njenu važnost i zahtjevnost) koncertantnih kompozicija za violu i gudače „Žalobna muzika“ Paula Hindemita. Koncipirana u četiri kratke cjeline koje se izvode u kontinuitetu, (pred)određenog karaktera u samom naslovu, uz saznanje da je komponovana povodom smrti engleskog kralja Džordža V, ova kompozicija (pre)nosi emotivnu muzičku misao. Svečana u izrazu, svedena u formi sublimira, sa jedne strane „tenzičnost“ muzike XX vijeka (napisana 1936. godine), a sa druge povratak baroknim vrijednostima, prije svega Bahovom opusu, kroz (njegov) koral koji se pojavljuje u posljednjem segmentu djela. Tumačenje „Žalobne muzike“ od crnogorskih simfoničara uz inventivan solistički nastup Mihaila Bereznjickog, pod upravom maestra

Grigorija Kraska, demonstriralo je rafiniran zvuk ansambla, dok je u programskoj koncepciji večeri predstavljalo svojevrsni intermeco /ili zatišje pred buru zvuka koja će uslijediti u drugom dijelu koncertne večeri/.

Nakon pauze orkestar je izveo zahtjevnju „Simfoniju broj 6 u h-molu op.54“ jednog od najznačajnijih ruskih kompozitora XX vijeka, Dmitrija Šostakovića - čija se kompleksna i borbena umjetnička ličnost odslikava u cjelokupnom njegovom opusu. Pored toga, neizvjesnost i turbulentnost međuratnih godina i borba za otadžbinu su teme neodvojive od njegovog muzičkog diskursa. Iako je ostala u sjenci Pete sa herojskim izrazom i Sedme sa ratnom tematikom, muzička misao Šeste simfonije nosi snažne umjetničke poruke koje su u interpretaciji crnogorskih simfoničara, uz znalacko predvođenje maestra Kraska, razotkrivane kroz gustu fakturu trostavačnog ciklusa.

Bura zvuka

Postupnost u izrazu i redukovana izvođačkog aparata sa početka koncertne večeri (od „Brandenburškog koncerta“ za sedam muzičara, preko Hindemitove kompozicije za gudače) kulminirala je u izražajnosti i bogatstvu zvuka monumentalnog ansambla sa sedamdeset osam članova u simfoniji. Maestro Kraska je promišljeno sprovodio dramaturške linije stavova insistirajući na dvjema komponentama: dinamičkim nijansiranjima, koja su rezultirala upečatljivim pijanima i borbenim, gromoglasnim i prkosnim odsjecima, u kojima su, između ostalih, limeni duvači iskazali dobar potencijal upot-

Krasko djelo krasi

Sa sigurnošću se može reći da su kvalitet interpretacija, gostovanja istaknutih umjetnika i dirigenata umnogome doprinijeli zrelosti i profesionalnosti orkestra, koja je prepoznata i van granica Crne Gore na uspješnim koncertima održanim u Beogradu i Parizu. Pored entuzijazma svih članova orkestra, te želje za napredovanjem kroz izvođenja najzahtjevnijih djela klasične muzike, najveće zasluge pripadaju mastru Grigoriju Krasku, koji je iskustvom, znanjem, zalaganjem i visoko postavljenim umjetničkim ciljevima i tokom ove sezone predvodio orkestar.

punjujući zvučnu boju.

U najobimnijem, prvom stavu naročito su došli do izraza nagli dinamički pokreti koje su energično sprovodili svi izvođači, a posebno su bili upečatljiva sola flauta, dok se u drugom stavu istakao solo klarinet, uz suptilnu pratnju gudača. Kulminaciju kompozicije, predstavljalo je tumačenje posljednjeg stava u kojem su u potpunosti iskazani kvaliteti kojima raspolaže Crnogorski simfonijski orkestar, a koji su brižljivo i temeljno građeni godinama unazad: od uspješnih dijaloziranja, angažovanih solističkih nastupa, dobre saradnje svih orkestarskih grupa... Pored navedenog, sposobnost prenošenja i tumačenja muzičke misli Šostakovića i temeljno čitanje njegove partiture upisaće izvođenje ove kompozicije, pored Strausovog „Don Žuana“, Verdijevog „Rekvijema“, Dvoržakove „Osme simfonije“, „Žar-ptice“ Stravinskog, Mocartovog „Rekvijema“, kao jedno od najuspjelijih u sezoni.

Jelena JOVANOVIĆ-NIKOLIĆ